

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2, 6. uri popoldne.

Štev. 44.

V Ljubljani, v petek 22. februarija 1889.

Letnik XVII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 21. februarija.

Zmes.

Kakor vsako leto, počil je tudi letos glas, da se državni zbor po dovršenem proračunu okoli 14. aprila sklene in da se meseca maja snidete delegaciji. Ako se ta novica potrdi, kar pa po dosedanjih skušnjah ni prav verjetno, bi prišlo letos le še prav malo reči na vrsto, ker bo imela zbornica pred državnim proračunom nekaj dni opraviti s pristojbinami in rudarskimi podpornimi blagajnicami; med proračunom pa ni pričakovati, da bi prišel kak obširnejši predlog na vrsto.

Ako pa pregledujemo izkaz raznih reči, ki jih ima državni zbor še rešiti, najdemo dolgo vrsto peticij in samostalnih predlogov, ki so deloma v odsekih že rešeni, deloma pa še v prvem branji niso prišli na dnevni red. Vsakega poslanca izmed teh zaostalih predmetov v prvi vrsti zanimajo reči, ki so večje ali manjše koristi za njegove volilce.

Nekateri, na pr. borzni davek, so pa ljudem že sami po sebi tako gladki, da si misli posebno slavo pridobiti, kdor zahteva njih skorajšnjo rešitev.

Sinoči napravili so nekateri poslanci pravo zmes raznih predlogov in predmetov, ki naj jih zbornica zmelje, predno se razide na volike počitnice. Dr. Engel je priporočal, da bi se rešili stavbeni red, hranilnični regulativ, odškodovanje za nedolžno obsojene, delo po kaznilnicah, krošnjarstvo, preuredba tiskovnega zakona, sumarična razprava, odvetniški in železniški tarif, zakon zoper pijančevanje, rudarske podporne blagajnice, židovski verski zakon in volilna prememba za Moravsko.

Zallinger, ki se je po razporu z vlado in svojimi tirolskimi tovariši skregal s celim svetom, pritrjeval je zahtevam Engelnovim, povrhu pa še zahteval, naj se na dnevni red spravi tudi borzni davek, češ, naj denarjev ne iščejo pri ubogem kmetu, ampak tam, kjer je najti, to je na borzi. Da se pa zbornica ne bo pečala samo z gmotnimi zadevami, priporoča dalje, naj že skoraj v pretres vzame tudi zakon gledé posvečevanja nedelj in novi šolski zakon.

Še bolj zbadljiv je bil na koncu seje poslanec Lienbacher, ki je rekel, da njemu sicer ni nič mar, zakaj se poslanca Liechtenstein in Herold tako malo brigata za svoja samostalna šolska predloga, da ne tirjata njih prvega branja, on pa se hoče potegniti za svoje dete ter prosi predsednika, naj njegov šolski predlog, če ne ravno pred ali med budgetno razpravo, vendar vsaj pred sklepom sedanjega zasedanja postavi na dnevni red.

Predsednik dr. Smolka odgovarja, da bi prav rad ustregel željam vseh poslancev, da pa tega ne more, kakor gospodje sami vidijo, ker prva branja dostikrat vzamejo mnogo dražega časa. Zato vnovič prosi poslance, naj ne govorijo preobširno in naj se strogo držé svojega predmeta.

Pristojbinski zakon.

Dobrohotne besede predsednikove niso imele dosti uspeha, kar se je pokazalo že pri prvi točki dnevnega reda. Poslanec Sommaruga govoril je celo uro o pristojbinskih polajšavah, ki se imajo dovoljevati, kadar se pri denarnih zavodih dolgovi preminjajo v druge dolgove, katerih obresti se vsaj za pol odstotka znižajo. Zakon ima sicer svojo dobro stran, ali pri izvrševanju bodo nastali prepiri s finančnimi uradi, ki bodo to konvertovanje tako podražili, da se nikomur ne boje priporočalo. Poljski poslanec Bobrzinski je priporočal, da bi obljubljene polajšave veljale tudi za dolgove, pri katerih se vsled konvertovanja obresti znižujejo samo za četrt odstotka.

Poslanec Hevera razlaga, kako počasi gospodske dostikrat rešujejo dotične vloge, ter predlaga resolucijo, v kateri vladi priporoča, naj konvertovanje rešujejo davkarski uradi, ako konvertovani znesek ne presega 2000 gld. Po konečnem govoru poročevalca Gnięwosza bila je splošnja razprava dovršena ter z veliko večino sklenjena posebna obravnava na podlagi predloženega načrta.

V današnji seji se je pri posebni razpravi pokazalo toliko ugovorov, da je bil po dveurnem govoritvenju sprejet predlog, zakon še enkrat vrniti odseku, da premeni nekatere določbe.

Pričeti se je imela razprava o rudarskih podpornih blagajnicah; ker pa nihče ni pričakoval, da

bode danes rešen pristojbinski zakon, levičarski govorniki za danes niso bili pripravljene, zato je stavil dr. Plener predlog, naj se seja danes sklene. Ta predlog obvelja in ob 1/2. uro podpredsednik Chlumecy sejo sklene ter prihodnjo sejo napové za jutri.

Interpelacije.

Pred sklepom sinočnje seje, ki je bil ob 3/4.10. uro zvečer, vprašal je poslanec Prade ministerskega predsednika zastran neke krojaške zadruge na Češkem, ker gospodska ni hotela potrditi od nje izvoljenega načelnika. Poslanec Vergani pa je interpeliral deželno-brambovskega ministra, hoče li skrbeti, da ne bo treba pri vojaških vajah legalizovati podpisov prič, ako je glavni podpis postavno legalizovan?

o slovenskem šolstvu na Koroškem.

(Dalje.)

Dne 17. januarija 1889 je županov ali občinski poslanec podpisovalcem navedene prošnje naznanil, da danes 17. jan. prideta gg. c. kr. okrajni glavar in podklosterski župan v šent-lenartsko šolo ob treh popoldne. Prišla sta res oba gospoda ob določeni uri; navzoč je bil poluoštevilno tudi sedanj (Slovenec nasprotni) krajni šolski svet, č. g. fajmošter, in sešlo se je tudi 36 kmetov; nekateri niso bili doma; zvedelo pa se je tudi, da k trem bolj zavednim in zgovornim kmetom poslanec še prišel ni, akoravno so tisti kmetje doma bili; eden izmed poslednjih (Janez Wuherer), ki je zvedel le od drugih kmetov, prišel je tudi brez poslančevega naznanila.

Gosp. c. kr. okrajni glavar je začel govoriti s sledečimi in enakimi besedami: „Vi, šent-lenartski farani, ste podpisali neko slovensko spisano prošnjo zaradi vaše šole, in ker se meni ne zdi vse prav jasno, kar je tukaj pisanega, zato bi moral jaz vas v Beljak povabiti k natančnemu dogovoru zaradi te stvari. Da bi pa vam tukaj podpisanim pot v Beljak prihranil, zato prišel sem rajši jaz k vam in hočem se o vašem prepričanju tudi jaz natanko prepričati, kaj vi prav za prav želite; zato prašam vas, kako

LISTEK.

Bohinjske črtice.

(Dalje.)

Poudarjal sem že, da so Bohinjci miroljubni in prijazni, ogovarjajo človeka, tujca ali znanca; pozdravljanje tujcev je sploh običajno ne le pri odraslih, tudi pri otrocih, in to ne bojazljivo, ampak spoštljivo. V tem se dobro odlikujejo od nekaterih drugih Gorenjcev in so podobni slovenskim Štajarcem, kar posebno popotnik dobro čuti. Če prašaš priprostega, po tujcih ne še spridenega Bohinjca ali Bohinjko za pot ali karkoli, razložil in pokazal ti jo bo, in če bo mislil, da bi utegnil zaiti, spremil te bo do razpotja ali kraja, kjer je pot očitna, ne prašaje, kakor drugod: „Kaj mi bodo pa dali, če jim bom kazal pot, saj sami tako ne bodo prišli tje?“ In če mu slednjič kaj pomoliš, no — vzame, večjidel pa ne, ampak reče: „To je za Boh-lonej!

Če kaj vzamem, bom plačan tū, kaj pa bo tam?“ Taki so tudi Štajarci, kar sem po svojem potovanju pogosto skusil.

Žalibog, da moji rojaki, drugi Gorenjci, posebno kamniškega in kranjskega okraja niso taki. Tam se mi je — da navedem le eno priliko — primerilo, da sem v hosti, kjer se še hribi niso videli, zgrešil pravo pot in trapal okoli, ko srečam voz, ki je steljo domov peljal. Prašam za pravo pot. A voznik, ne mlad fant, ampak že postave mož, se mi odreže: „Škric, če ne veš sam pota, ti pa ni treba tū vlačiti se.“ In dva njegova spremljevalca sta mu pritkavala z jasnim krohotom, da sem bil vesel, da hujšega ni bilo. Na drugem kraji so me v sredi vasi ob belem dnevu fantje obstopili in kar rubili za — šnops in to je bilo blizu mojega doma! —

Še tri reči ima, ali marveč jih nima Bohinj, in te so za tujce in domačine nadležne, namreč psov, beračev in vrabcev. Psov — izjemši lovske — ni, ker ni tatov, vsaj domačih ne, ampak je podnevi in ponoči vse varno; pač so ukradli pred leti iz stare, na pol podrte cerkve monštranco,

a to so bili tujci, najbrž z Goriškega, ker se niso dobili ne tatovi ne blago. Beračev ni, ker tujim je predaleč sēm, domače pa že sami preskrbé; razven tega velja zdaj vlačugarska postava, pa bistriški orožniki nimajo zaradi nje kaj opraviti, čeravno se po svoji postavi morajo pogosto ponoči in podnevi sprehajati tū po planem, navzgor in navzdol — večjidel nepotrebno, ali red je red, čeravno je vspeh take ekspedicije le redkokrat več ko nič.

Tretje nadloge, vrabcev, ni, ker sploh zanj kraj ni ugoden. Lesene strehe, prav malo žitnega zrnja — kaj če vrabec, če bi mu prav ne smrdelo pretrdo obnebjé? Več pa je ščinkovcev in ljudje mislijo, da so ti pregnali vrabce, ker so hujši od teh žvrgolilcev in zabavljačev.

Konečno naj omenim še površno jezika Bohinjcev, ne spuščaje se v jezikoslovne podrobnosti. Ta jezik je krepak, gorenjski, a s svojimi posebnostmi, nekoliko smešen tudi s tujimi besedami, zanesenimi sēm nekaj po delaveih in uradnikih fužinskih, novejši čas tudi po tujih popotnikih, — nekaj pa po barantačih z goriške strani in po naseljencih, ka-

Posebno madjarski listi iz lahko umevnih vzrokov s posebnim zanimanjem opazujejo dogodke v *Srbiji* in glej, tudi oni niso več popolnoma zadovoljni. Tako piše „Egyetertes“ o položaju sosednje kraljevine: „Kdo se bo pač zadržati? Kralj in radikalec se skušajo, kdo je bolj premeten, kdo bo drugzega prekanil, toda kralj se moti, ako meni, da je cela vrsta državnih prevratov — vladanje. Radikalceem, edini ljudski stranki v deželi, je obljubil parlamentarne razmere v deželi, zbral jih je okrog svojega prestola, ko jih je potreboval, sedaj jih zopet odстранjuje, očita jim celo veleizdajo. To nas opravičuje k trditvi, da se bo v kratkem vnel trd boj z najmočnejšo stranko. Ako pa se je ta dala doseđaj kralju z obljubami pregovoriti in zapeljati ter takó osmešiti pred svetom, ne sme se iz tega še sklepati, da ne more biti ravno radikalna stranka, ki se bo zadnja smejala. Nikdo danes ne mara smatrati položaja v Srbiji kot nedolžen in ne verjeti, da so radikalec le „možiceljni iz cunj“; svetu so se oči odprle vzlic burki z ustavno revizijo“. — Govori se, da hoče kralj imeti na čelu novega ministerstva Ristića in da je že prosil dunajsko ministerstvo za dovoljenje v ta namen (?). Radikalec Pasić je poslal svojim somišljenikom pismo, v katerem jim svetuje, naj se ločijo od njega, ako je njegova oseba vzrok kralju, da ne pokliče radikalnega ministerstva. Vodstvo radikalne stranke pa vzlic temu zahteva, da se pomilosti Pasić!

Predvčeraj zvečer je priredil angleški veleposlanik sir R. D. Morier v Peterburgu sijajen ples, katerega so se vdeležili ruski car, carica, člani carske hiše in hesijski veliki vojvoda s soprogo. To je gotovo napravilo v Nemčiji, posebno v Bismarcku vdanih krogih neprijeten vtis. Vzlic temu se pa nemško časopisje še vedno Rusiji dobrika. Takó posebno „Germania“, sicer stroga v verskih zadevah, zagovarja poročitev princesinje Alice hesijske z ruskim prestolonaslednikom; načeloma se mora sicer grajati menjevanje vere zaradi krone, toda za pruske protestante to ni nič novega.

Francoske republike predsednik Carnot se je sicer izjavil, da nič ne dá, ako ministerstvena kriza traja tudi nekaj tednov, toda pri tem je jako vprašavno, ali je tudi v resnici njemu tako lahko pri srcu. Zbornica ni njegovega mnenja, ker je dovolila obrok za sestavo novega kabineta do četrtega, to je, do včeraj. V nedeljo so se sešli predsedniki vseh odborov za pariško svetovno razstavo ter so odposlali pismo predsedniku Carnotu, v katerem naglašajo nujno potrebo ministerstva, da se z njegovo pomočjo doseže politično premirje jednako kakor leta 1878, ter takó zavaruje vspeh svetovne razstave. — Listi v sedanji krizi omenjajo pravice predsednikov, da sme zbornično zasedanje dvakrat za jeden mesec pretrgati. Ako Carnot vporabi to svojo pravico, znebil se bode nadležne zbornice ravno do razstavnega otvorjenja. Ravno to pa, da republikanski listi razmotrivajo taka izjemna sredstva, kaže nam, kako globoko je zabredla republika in ž njo gospod Sadi-Carnot. — Predsednik Carnot, Freycinet in Méline so imeli skupno posvetovanje; pri tem je Freycinet dokazoval potrebo, da Méline prevzame predsedništvo, s čemur je bil slednji tudi zadovoljen; Freycinet je obljubil, da ga bode po svojih močeh podpiral. Oba sta storila potem potrebne korake, da sestavita novo ministerstvo.

Španski škofje nameravajo, kakor že o svojem času naznanjeno, v Madridu prirediti katoliški shod ter so to tudi papežu naznanili. Sv. Oče je na to odgovoril madridskemu škofu blizu nastopno: Častiti brat, pozdrav in apostolski blagoslov. Vročta vnetost španskega naroda za katoliško vero izraža se zopet v pismu, s katerim Mi naznanjaš o katoliškem shodu. To vest smo sprejeli z radostjo, ker smo uvideli, da Španjci nočejo zastajati za drugimi narodi v pobožnosti. Posebno moramo pohvalno omenjati, da se je Madrid izbral za kraj shoda, ker se bo na ta način vzbujala večja pozornost za to podjetje. Tukaj se gre v resnici za čin, pri katerem se bodeta izrazila pod vodstvom višjih dušnih pastirjev prepričanje in srčna želja celega španskega naroda. Konečno podeljujemo vsem odbornikom, škofom, duhovnikom in vernikom apostolski blagoslov. — K temu papeževemu pismu dostavlja „Moniteur de Rome“ mej drugim: „To papeževno pismo dokazuje, da spletke italijanskih diplomatov niso mogle preprečiti vspeha tega narodnega, verskega in kulturnega dela. Kako so se trudili, da bi onemogočili shod, znano nam je le preveč. To, da se bo v kratkem že vršil ta shod, pomeni poraz uradno-italijanske taktike in narodno zmago združenja vseh španskih katolikov.“

Rumunska zbornica danes razpravlja o novem predlogu, da se zatoži Bratianovo ministerstvo.

Španski listi trdijo, da je maroško odposlanstvo, ki je prineslo nemškemu cesarju Viljemu čestitke maroškega sultana, prvemu ob jednom poklonilo ozemlje mej Mellilo in alžirsko mejo, kjer si bode Nemčija napravila skladišče premoga. Madridski listi prebcajavajo španskim diplomatom z razburjenimi besedami nedelavnost ter zahtevajo, naj se odpokliče španski poslanik v Maroku.

Izvirni dopisi.

Iz Krškega, 17. febr. Ko sem prečital v včerajšnjem „Sl. Narodu“ hudobni dopis z Dvora, zgrabila me je nevolja, kakor mora vsakega poštenega

človeka, ako čita tako umazane dopise, kakoršne sprejema imenovani list. Menda so ljudje v njegovem vredništvu obnoreli, da grde duhovščino od višjega do nižjega, in celo spovedne stvari raznašajo po svetu. Dopisnik z Dvora se pač sam očitno obsodi, da ne pozna dolžnosti duhovnikov in cerkvenih obredov. Sramota pa je tudi za narod slovenski, da mu taki dopisuni vsiljujejo javno mnenje. Ti ljudje se ločijo od pravih nemških liberalcev le v tem, da se imenujejo narodnjake, sicer so si pa podobni, kakor krajcar krajcarju. V sili, ko bi jim šlo za ljubi kruhek, bi pa gotovo tudi svojo narodnost prodali za lonec nemške leče. Ne držimo torej križem rok in bojujmo se z vsemi dovoljenimi in poštenimi sredstvi proti takim narodnjakom, ki hočejo narodu vzeti najdražjo svetinjo. Ako bo narod brez vere, kaj potem? Ali ga bo morda rešil „Sl. Narod“?

Iz litijskega okraja, 20. febr. Sešla sva se prijatelja zopet enkrat in mahoma sva bila. enih misli in pogovora. Tožila sva eden drugemu o jako počasni oddaji pisem in družih poštnih pošiljatev. To je dalo povod temu dopisu.

Peče z okolico ni tako majhen kraj in tudi ne tako speč, da bi pošto tako malo uporabljeval. Tu je gospod župnik z župnijskim uradom, učitelj s svojim in župan s svojim. Enako se popiše kraj Hotič z okolico; tu ne tam nimamo pošte, pač pa oddajemo in prejemljemo pošto na svoje troške drago in jako počasno. Ako si n. pr. prijatelja v bližavi želita pisati, naj si bode kakorkoli, traja celih osem dni, kar bi trebalo trikrat do Berolina. Istotako je z odgovorom iz Morav v Hotič in Litijo. Bere se v časopisju, kako zdatno polajšavo so dobile že te ali one vasi in okolice, pri nas je vedno še pri starem. Trpimo in čakamo, pa nam nihče ne pride na pomoč. Da bi dosegli tudi v Hotiču in v bližnjih Pečah pešico dobrote v poštnem pošiljanju, bi se to lahko storilo z majhnim trudom in troški. Saj poštnino moramo plačati kakor drugi in tudi z davčnimi bremenimi smo ensko obloženi.

Prositi moramo, in se nam bo dalo, trkati moramo, in se nam bo odprlo.

Da bi nam c. kr. poštno ravnateljstvo dovolilo samostojno pošto, tega ravno ne zahtevamo. Lahko se pa napravi poštna zveza z Litijo do Morav in še celo do Lukovce. Med tem naj bi se v Hotiču napravila poštna tružica in prodaja poštnih znamk. Istotako se nastavi v Pečah, ko bode poštna zveza med Litijo, Moravčami in Lukovco izvršena, lahko poštni pôt, ki bo nosil torbico s pismi in nam oddajal zopet došlo torbico s pismi v Hotiču in Pečah. Koliko bi nam bilo to polajšano. Donašalo ne bi samo nam koristi, ampak tudi država bi imela večji dobiček.

V Moravče dospé pošta vsak dan opoludne, in je zvezana z Ljubljano. Ali bi ne bila nad polovico krajša zveza z Litijo? Koliko bode s tem Pečanom in Hotičanom polajšanega! Pisma in časopisi dospeli bi z Dunaja za 24 ur hitreje po novi poštni progi do Morav, kakor jih pa zdaj dobivajo. Na postaji v Litiji vlaki oddajajo in prejemajo pošto kakor v Ljubljani, torej bi bilo vse lahko hitro.

Saj pa tudi vsa ta stran ni tako revna. Tu se pridela mnogo žita, sadja in redi se živina. Koliko takega blaga se od tu proda v zgornje kraje, zato se pa tudi pošta porablja, da se kupci o kupčijah naglo dogovarjajo, kar je pa zdaj vsled kasne pošte skoraj nemogoče.

Marsikdo izmed bralcev mojega dopisa bi mi znal prav dati, pač pa si mislil, kako doseči. Napravijo naj se prošnje županste v župnimi uradi in se poštnemu ravnateljstvu v Trst pošljejo z vzroki dobro podprte. Morda bi nam pomagali tudi naši gospodje poslanci. Z združenimi močmi se kaj doseže. Treba je, da se na pravem mestu potrkna na vrata.

Dnevne novice.

(Velečastiti gosp. Anton Pušl), župnik v Tolici na Koroškem, pristopil je podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaji kot podpornik poslavši imenovanemu društvu 5 glđ. Presrečna bodi hvala vrlemu rodoljubu in iskrenemu prijatelju revnih, a marljivih slovenskih visokošolcev na Dunaji. Bog daj, da bi mu sledilo mnogo ponesemovalcev!

(Zapuščina cesarjeviča Rudolfa.) Ko se je cesaričinja-vdova Štefanija odpeljala v Miramar, pričeli so na cesarjevo povelje vrejevati cesarjevičevo zapuščino, kar bode trajalo več dni. V dotični komisiji so dvorni maršal grof Szeczen, grof Bo m-

belles in več dvornih uradnikov. V zapuščini je nad sto raznih pušk.

(V tukajšnji prisilni delavnici) je bilo koncem minolega tedna 374 odraslih in 34 nedoraslih prisilnih delavcev; med temi je 70 Kranjcev, 87 Korošcev, 24 Primorcev, 104 Tirolci in 109 Gornjeavstrijcev.

(Dopolnilna volitev) zastopnika v državnem zboru za istrska mesta in trgovsko zbornico v Rovinju na mesto umrlega deželnega glavarja Vidulichia vršila se bode pričetkom meseca aprila.

(V Ameriko) se še vedno izseljujejo ljudje iz naše dežele. Od Kolpe se nam poroča, da imajo posebno Belokranjski pogum, akoravno pišejo rojaki domov, da je v Ameriki na stotine ljudij brez dela. Vše sedemnajst-, osemnajst- in devetnajstletni mladeniči zapuščajo dom in iščejo sreče v daljni Ameriki.

(Imenovanje.) Namestni učitelj na tržaški nemški ljudski šoli, gosp. Ivan Bunc, je imenovan učiteljem na pripravnici za učiteljišče v Kastvu.

(Prisege ljudskih učiteljev.) Naučni minister je pri neki priliki izrekel načelo, da je v smislu šolskih postav prisega ljudskega učitelja bistvena stvar definitivnega nameščenja, in da se službene doklade štejejo le od tega časa. Z ozirom na to načelo so posamezni deželni šolski sveti ukazali, da morajo vnovič priseči tudi oni učitelji, ki so na istem začasnem mestu stalno potrjeni.

(Tatvina v železničnem vozu.) Predvčeraj popoludne se je peljal muhamedanski trgovec iz Bosne z železnico proti Zidanemu Mostu. V Zagrebu je v isti voz prisedel natakak J. Skrebek. Med Selnico in Zidanim Mostom je sprevodnik slučajno zapazil skozi okno, da natakak nekaj stika okoli spečega muhamedanca. Sprevodnik stopi v voz in vpraša muhamedanca: „Koliko je ura?“ Misli je namreč, da mu je natakak zmaknil uro. Ko je Bošnjak pogledal na uro, zapazil je ob jednom, da mu je zginila listnica z denarjem. Zviti sprevodnik se vsede k Bošnjaku in ga tolaži. Na Zidanem Mostu pa pokliče orožnike, ki so sumljivega natakakja prijeli ter v golenicah našli 125 glđ. gotovine in 75.000 glđ. v vrednostnih papirjih. Tata so zaprli.

(Volitve) v občinske zastoje vrše se v c. kr. okrajnem glavarstvu mariborskem. Kakor piše „Sl. G.“, bodo volitve sploh srečne.

(Umrli) je v Cresu dne 6. t. m. obče spoštovani duhovnik, kanonik gosp. Ante Santulin, v 52. letu. Pokojnik je bil čestit Hrvat po sreč in delu, vsakemu priljubljen zaradi svojih vrlin, prijaznosti, dobrotljivosti in značaja. Akoravno odgojen v talijanskem duhu, bil je zvesto vdan svojemu narodu. Naj v miru počiva!

(Vabilo) k besedi, ki jo priredi „katoliško društvo rokodelskih pomočnikov v Ljubljani“ v dvorani društvene hiše, Poljske ulice, št. 10, v nedeljo, dne 24. febr. 1889. Vspored: 1. „Dalje“, koračnica za moški zbor. — 2. M. St.: „Grob v minoritski cerkvi v Kolinu“, deklamacija. — 3. Lisinski: „Tam gdje stoji“, moški zbor. — 4. Fr. Cegnar: „Starec“, deklamacija. — 5. A. Nedved: „Kranjska dežela“, samospev. — 6. A. Foerster: „Venček“, zbor. — 7. M. Valjavec: „Kmet v risu“, deklamacija. — 8. „Na straži“, bariton-samospev z zborom. — 9. „Zamujeni vlak“, šaloigra v petih prizorih, spisal A. K. — Začetek ob 6. uri zvečer.

(Vabilo k besedi in tomboli), kateri priredi čitalnica v Šent-Vidu nad Ljubljano v društvenem domu v nedeljo dne 24. februarja 1889. Vspored: 1. Suhaneč: „Služni duh“; moški zbor. — 2. * * * „Sreč človeško sveta stvar“; mešani zbor. — 3. Dr. G. Ipavie: „Mrak“; moški zbor s spremljevanjem na harmoniju. — 4. S. Gregorič: „Zjásni zvezde mu temné!“; deklamuje gdč. M. Goljarjeva. — 5. Hajdrih: „V tihi noči“; moški zbor. — 6. A. Nedved: „Nazaj v planinski raj“; mešani zbor s spremljevanjem na harmoniju. — 7. „V Ljubljano jo dajmo!“ Veseloigra v treh dejanjih. — 8. Tombola. Šolski mladini vstop k besedi ni dovoljen, pač pa ima prosti vstop k tomboli. — Začetek ob 8. uri zvečer.

(Slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“) priredi v nedeljo dne 24. t. m. v gostilni „Hotel Evropa“ pevski večer na čast svojemu častnemu članu gosp. S. Stegnarju. O tej priliki mu bode društvo izročilo častno diplomu.

(Duhovniške premembe v lavantinski škofiji.) Dne 19. t. m. je umrl čast. gosp. Severin Manhart, nemški pridigar v predmestni župniji v Mariboru. — Čast. gosp. Rudolf Raktelj, kapelan v

Dolu, je prevzel oskrbovanje župnije sv. Jederte nad Laškim Trgom.

(Rendićeva dela v Rusiji.) V zadnji številki „Slav. izvestij“ je jako laskava ocena Rendićevih del, ki so izložena v Petrogradu. Ocenjevatelj piše, da so Rendićeva dela vzbudila jednoglasno pohvalo umetniških krogov.

Raznoterosti.

— Ataman svobodnih kozakov Ašinov v Afriki. Italijanski parobrod „Caridi“ je došel v Suskim in poročal: Ko je parobrod avstrijskega Lloyda, „Amfritrite“, zapustil Suakim, pokazali so se v uniformah vsi njegovi potniki, ki so se izdaval za delavce in redovnike. General Nikolajev, vodja ekspedicije, dal je ukaz kapetanu, naj strelja na preganjajoči jih italijanski parobrod „Barbarigo“, ako se približa. Dalje je rekel kapetanu, da je parobrod pod nadzorstvom ruske vlade in da bode čez dva tedna zopet prišlo nad 300 kozakov; vsi pa gredo v Abisinijo. Ašinov in tovariši imajo kosaške obleke.

— Jegulja. Profesor Messo v Turinu je po naključju zasledil, da ima tako morska kakor reška jegulja v krvi strup, kakor vsaka strupena kača. Messo je namreč pri svojih poskusih z jeguljino krvijo dobil nekoliko tega soka na svoj jezik, ki ga je takoj začel peči ter mu otekati. Z nadaljnjimi poskusi je dognal, da je jeguljin strup tako hud, da eden decigram zadostuje za manjše živalice, ki poginejo v 5 minutah mej krčevitim zvižanjem. Ta strup je škodljiv le tedaj, kadar pride naravnost v dotiko s krvjo, kakor je to tudi pri strupu kač. Vzlic tej neprijetni lastnosti ostala bo jegulja še vedno razširjena in priljubljena jed, ker strup njen je v želodci nedolžen.

— Protestantka nestrpnost. Protestantka gospa: „Kake vere ste?“ — Novo vstopivša kuharica: „Katoličanka!“ — Gospa: „Fej te bodi, ne vzamem te, jaz sovražim vse katoličane!“ — Kuharica: „Gospa, peklenšček tudi.“

— Iz dijaškega življenja. Dijak gospodarju: „Ljubi mož, ta mesec Vam pa ne bodem mogel stanovanja plačati.“ — „To ste rekli tudi prejšnji mesec.“ — „No, ali nisem bil mož-beseda?“

Telegrami.

Dunaj, 22. febr. Zbornica poslancev je sprejela po sklenjenem ustnem poročilu poslanca Gniewosza premembe, katere je odsek predlagal gledé postav o pristojbinskih olajšavah pri konvertovanju posojil.

Dunaj, 21. febr. „Wiener-Zeitung“ objavlja v neuradnem delu vsa povodom prestolonaslednikove smrti potom ministerstva zunanjih zadev došla naznanila sožalja, poleg vseh evropskih vlad tudi od Brazilije, Kitaja, Japana, Liberije, Siama, Združenih držav, večinoma od vseh inozemskih avstrijskih nasebin, mej temi iz Batavije, Batuma, Buenos-Ayres-a, Kajire, Kalkute, Mehjike, Novega Yorka, Paname, Rio-Janeira, Tangerja, Tripolisa, Zanzibara; potem izmed inozemskih zastopstev od nemškega državnega zbora, pruske gospodske zbornice in deželnega zbora, od italijanskega senata in zbornice, od portugalske zbornice pèrov, grškega narodnega zbora, srbske skupščine, rumunskega senata in zbornice.

Budimpešta, 21. februarja. Državni zbor je danes § 14 orožne postave v obliki, kakor jo je predlagal ministerski predsednik, z veliko večino potrdil.

London, 21. februarja. Prestolni govor pri otvorjenju parlamenta naglašá prirsčne odnošaje k inozemstvu in potrebo, da se gledé na oboroževanje držav pomnože varstvena sredstva. Konečno pravi: Ni nemo-goče, da se premene prijateljska mišljenja velesil nasproti Angliji.

Pariz, 21. februarja. Ker se je razrušila sestava Méline, osnovalo se je popoldne ministerstvo Tirard s Freycinetom kot vojnim in Rouvierom kot finančnim ministrom. Minister zunanjih zadev se bo pozneje imenoval.

Umrli so:

19. febr. Ana Leben, postreščkova hči, 2 mes., Florijanske nlice 24, pljučnica. — Stanislav Merlak, pisarjev sin, 10 let, Kongresni trg 14. legar.

V bolnišnici:

16. febr. Reza Lehrman, babice hči, 5 let, škarlatica.
17. febr. Rozalija Glavič, dekla, 20 let, sušica.
18. febr. Marija Stergar, mestna uboga, 74 let, marasmus.
— Marija Mardolika, gostija, 66 let, jetika. — Fran Kržišnik, delavec, 52 let, vsled krvavenja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		razkoma v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.	723-5	1-0	sl. svzh.	oblačno	0-20	
21. 2. u. pop.	722-1	4-4	sl. zap.	jasno	snež	
9. u. zveč.	723-5	— 0-2	sl. svzh.	„	„	

Srednja temperatura —1-7° C., za 2-1° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

22. februarja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 45 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ 16%	83 „ 95 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	111 „ 45 „
Papirna renta, davka prosta	99 „ 05 „
Akcije avstr.-ogerske banke	885 „ — „
Kreditne akcije	312 „ 30 „
London	121 „ 20 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleonid.	9 „ 57 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 68 „
Nemške marke	59 „ 20 „

Zahvala.

Za mnogobrojne pojave odkritosrčnega sožalja na bolestin izgubi naše predrage, nepozabljive hčerke, gospice

Julije Bončar-jeve,

prilivnice II. leta na c. kr. učiteljici, za darovane prekrasne vence, vsem blagim vdeležencem pogreba, osobito pa ž. g. vodji Bl. Hrowathu, gosp. profesorjem c. kr. učiteljici, kateri so prerano umrli izkazali s svojo prisotnostjo zadnjo čast; istak tako gospodom pevcom za milosrčno petje pred hišo in na gróhji, dalje g. nositeljem vencev in gospicam pripravnicam na c. kr. učiteljici, ki so sožalje svoje lepo izrazile s podarjenimi krasnimi vencami in se tako mnogobrojno vdeležile spreveda, izraža na tem mestu najiskrenejšo globoko čutečo zahvalo

žalujoča rodbina BONČAR-jeva.

V LJUBLJANI, v 22. dan februarja 1889

ZABAVI IN POUKU

Izhaja po jedenskrat na mesec.

DOM in SVET

Za celo leto 2 gl.
Za pol leta 1 gl.

ZABAVI IN POUKU

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

prilivnice prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Blehbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

☛ Cenike na zahtevanje. ☛

Odlükovan: 1873, 1881.

Josip Deiller,

tovarna za cerkveno blago in razprodaja

— cerkvenih oprav —

na Dunaji VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik Franc Brückner.

Proti gotovi naročbi se najtočneje izvršujejo vsakovrstne

cerkvene oprave

kot: kazule, pluviali, dalmatike, velumi, štole, baldahini, zastave itd., kakor tudi

☛ celi ornat. ☛

Odlükovan: 1873, 1881.

Poziv.

Oblastnijam, trgovcem, sploh vsakateremu zastopnik pošilja prospekt itd. o najnovjših, najcenejših in najsolidnejših pisalnih in kopirnih strojih (26-3)

Oton Steuer, Berolin SW., Friedrichstr. 243.

Katoliška Tiskarna

prilivnice raznovrstne

☛ vizitnice ☛

po niski ceni.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Dunaj, Giselastrasse 1,

v hiši društva.

Podružnica za Ogersko:

Pešta, Franz-Josefplatz

št 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 30. junija 1888	frank.	102,846,222-47
Letni dohodki premij in obresti	„	19,161,298-75
Izplačitve za zavarovalne in rentne pogodbe, za zakupnine itd. v dobi društvenega obstanka (1848)	„	207,158,040-—
V zadnji dvanajstmesečni poslovalni dobi vložilo se je pri društvu za novih ponudb, vsled česar iznaša v dobi društvenega obstanka skupni znesek vloženi ponudb	„	50,971,150-—
	„	1,561,757,680-—

Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

(12-2)

pri

Gvidu Zeschko-tu

Tržaška cesta, št. 3.

Prodaja vina.

Lavant. knezoškofijska graščina VINDENAU ponuja

dobro belo vino lastnega pridelka

v malih in velikih množinah po nastopni ceni:

letnik	1884	liter po 16	kr.
„	1885	„	18—22
„	1886	„	20—24
„	1887	„	11

in sicer brez posode od mariborskega kolodvora proč, ako se naprej ali proti poštni posprejemnici pošlje denar.

Za nepokvarjenost vina jamči

Oskrbništvo

kn.-šk. graščine VINDENAU pri Mariboru.

Štajersko.

(3-3)